

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2008/6/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 20 февруари 2008 година

за изменение на Директива 97/67/ЕО с оглед пълното изграждане на вътрешния пазар на пощенски услуги в Общността

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 47, параграф 2 и членове 55 и 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) В своята резолюция от 7 февруари 1994 г. относно развитието на пощенските услуги в Общността ⁽⁴⁾ Съветът определи като една от основните цели на политиката на Общността в областта на пощенските услуги съчетаването на постепенно, контролирано отваряне на пазара на пощенските услуги за конкуренция с устойчиво гарантиране на предоставянето на универсалната услуга.

⁽¹⁾ ОВ С 168, 20.7.2007 г., стр. 74.

⁽²⁾ ОВ С 197, 24.8.2007 г., стр. 37. Становище, представено след незадължителна консултация.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 11 юли 2007 г. (все още непубликувано в Официален вестник), обща позиция на Съвета от 8 ноември 2007 г. (ОВ С 307 Е, 18.12.2007 г., стр. 22) и позиция на Европейския парламент от 31 януари 2008 г.

⁽⁴⁾ ОВ С 48, 16.2.1994 г., стр. 3.

(2) Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата ⁽⁵⁾ установи регулаторна рамка за пощенския сектор на общностно равнище, включваща мерки за гарантиране на универсалната услуга и за определяне на максимални граници за пощенските услуги, които държавите-членки могат да резервират за своя(своите) доставчик(ци) на универсална услуга с оглед поддържане на универсалната услуга, които постепенно и прогресивно да се свият, както и график за вземането на решения относно по-нататъшното отваряне на пазара за конкуренция с цел създаване на вътрешен пазар на пощенските услуги.

(3) В член 16 от Договора се изтъква мястото, което заемат услугите от общ икономически интерес в общите ценности на Европейския съюз, както и тяхната роля за насърчаване на социалното и териториалното единство. В него се посочва, че следва да се положат усилия такива услуги да се предоставят въз основа на принципите и условията, които им позволяват да изпълняват своите мисии.

(4) Положителната роля, която играят услугите от общ икономически интерес, бе подчертана от специалния Евробарометър 219 от октомври 2005 г., който показва, че пощенските услуги са най-високо оценяваните услуги от общ икономически интерес според ползвателите в целия ЕС, като 77 % от анкетиранияте са отговорили положително.

(5) Тъй като представляват съществен инструмент за комуникация и обмен на информация, пощенските услуги изпълняват жизненоважна роля, която допринася за постигане на социално, икономическо и териториално единство в Съюза. Пощенските мрежи имат важни териториални и социални измерения, които правят възможен всеобщия достъп до основни местни услуги.

⁽⁵⁾ ОВ L 15, 21.1.1998 г., стр. 14. Директива, последно изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

- (6) Мерките в областта на пощенските услуги следва да се изготвят по такъв начин, че да бъдат изпълнени задачите на Общността съгласно член 2 от Договора, а именно — насърчаване в рамките на Общността на хармонично, уравновесено и устойчиво развитие на икономическите дейности, на високо равнище на заетост и на социална закрила, устойчив и неинфлационен растеж, висока степен на конкурентоспособност и сближаване на икономическите показатели, повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот, както и икономическо и социално сближаване и солидарност между държавите-членки.
- (7) През последните години европейските пощенски пазари претърпяха сериозна промяна, движена от технологичния напредък и засилената конкуренция вследствие на дерегулацията. С оглед на глобализацията е необходимо да се възприеме активен и благоприятстващ развитието подход, за да не се лишат гражданите на Съюза от ползите, произтичащи от тази промяна.
- (8) В своите заключения относно междинния преглед на Лисабонската стратегия от 22 и 23 март 2005 г. Европейският съвет отново изтъкна значението на доизграждането на вътрешния пазар като инструмент за подпомагане на растежа и за създаване на повече и по-добри работни места, както и важната роля, която ефективните услуги от общ икономически интерес следва да играят в конкурентоспособната и динамична икономика. Тези заключения продължават да са валидни за пощенските услуги като основен инструмент за комуникация, търговия и социално и териториално единство.
- (9) В резолюцията на Европейския парламент от 2 февруари 2006 г. относно прилагането на Пощенската директива⁽¹⁾ бе изтъкнато социалното и икономическото значение на ефикасните пощенски услуги и важната им роля в рамките на Лисабонската стратегия, като бе посочено, че предприетите досега мерки за реформа са довели до значително положително развитие в пощенския сектор, придружено от подобро качество, по-голяма ефикасност и по-добра ориентация към ползвателите. В своята резолюция Европейският парламент призова Комисията, предвид понякога осезаемите различия в развитието в областта на задълженията за универсална услуга в държавите-членки, при подготовката на прогнозното си проучване да се съсредоточи по-специално върху качеството на предоставяната универсална услуга и върху бъдещото ѝ финансиране и в контекста на проучването да предложи определение, обхват и подходящо финансиране на универсалната услуга.
- (10) В съответствие с Директива 97/67/ЕО бе проведено прогнозно проучване, оценяващо за всяка държава-членка въздействието върху универсалната услуга на пълното изграждане на вътрешния пазар на пощенски услуги в Общността през 2009 г. Комисията предприе също така и подробен преглед на пощенския отрасъл на Общността, включително възлагането на проучвания на икономическото, социалното и технологичното развитие в отрасъла, и проведе широк кръг консултации със заинтересованите страни.
- (11) В прогнозното проучване се посочва, че основната цел — гарантиране на устойчивото предоставяне на универсална услуга, отговаряща на стандарта за качество, определен от държавите-членки в съответствие с Директива 97/67/ЕО — може да бъде постигната в Общността като цяло до 2009 г., без да е необходим резервиран сектор.
- (12) Прогресивното и постепенно отваряне за конкуренция на пазарите на пощенски услуги осигури на доставчиците на универсална услуга достатъчно време да въведат необходимите мерки за модернизация и реструктуриране, изисквани за гарантиране на тяхната дългосрочна жизнеспособност при нови пазарни условия, и даде възможност на държавите-членки да приспособят своите регулаторни системи към по-отворена среда. Наред с това държавите-членки могат да се възползват от възможностите, които дава срокът за транспониране, и от значителния период от време, необходим за въвеждане на ефективна конкуренция, за да пристъпят при необходимост към допълнителна модернизация и реструктуриране на доставчиците на универсална услуга.
- (13) Прогнозното проучване показва, че резервираният сектор вече не следва да бъде предпочитаното решение за финансиране на универсалната услуга. Тази оценка взема предвид интереса на Общността и държавите-членки от изграждането на вътрешния пазар и неговия потенциал да осигури растеж и заетост, както и да гарантира наличие на ефикасна услуга от общ икономически интерес за всички ползватели. Следователно е уместно да бъде потвърдена окончателната дата за изграждането на вътрешния пазар за пощенски услуги.
- (14) Съществуват редица двигатели на промяната в рамките на пощенския сектор, по-специално търсенето и променящите се нужди на ползвателите, организационните промени, автоматизацията и въвеждането на нови технологии, заместването с електронни средства за комуникация и отварянето на пазара. За да отговорят на конкуренцията, да се приспособят към новите изисквания на потребителите и да осигурят нови източници на финансиране, доставчиците на пощенски услуги могат да разнообразят дейността си, като предлагат електронни бизнес услуги или други услуги на информационното общество.

(1) ОВ С 288 Е, 25.11.2006 г., стр. 77.

- (15) Доставчиците на пощенски услуги, включително определените доставчици на универсална услуга, биват подтиквани да повишават ефикасността си в резултат на новите конкурентни предизвикателства (такива като цифровизацията и електронните съобщения), различаващи се от традиционните пощенски услуги, и това само по себе си допринася за значително увеличаване на конкурентоспособността.
- (16) Пълното отваряне на пазарите на пощенски услуги ще спомогне за увеличаване на общия им обем. То ще допринесе и за поддържане на устойчива и качествена заетост при доставчиците на универсална услуга и ще способства за създаването на нови работни места от други оператори, нови участници на пазара и в свързани стопански отрасли. Настоящата директива не засяга компетентността на държавите-членки да регулират трудовите условия в отрасъла на пощенските услуги, което обаче не следва да води до неполярна конкуренция. Социалните съображения следва да бъдат надлежно взети предвид при подготовката за отварянето на пазара на пощенски услуги.
- (17) Пренасянето само по себе си не следва да се смята за пощенска услуга. Пряката пощенска реклама, състояща се само от рекламни или маркетингови материали и съдържаща идентично съобщение, с изключение на името на адресата, адреса и идентификационния номер, може да се смята за кореспондентска пратка.
- (18) Повишената конкурентоспособност следва освен това да даде възможност за интегрирането на алтернативни методи за комуникация в пощенския отрасъл и за подобряване на качеството на услугите, предоставяни на едни все по-взискателни ползватели.
- (19) Пощенските мрежи в селските райони, *inter alia* в планинските и в островните райони, играят съществена роля за интегриране на предприятията в националната/глобалната икономика и за поддържане на сближаване от социална гледна точка и от гледна точка на трудовата заетост. Освен това селските пощенски пунктове в отдалечени райони могат да предоставят важна инфраструктурна мрежа за достъп до нови електронни съобщителни услуги.
- (20) Развитието в съседните пазари на съобщенията оказва различно въздействие върху отделните региони на Общността и сегментите от населението и върху използването на пощенски услуги. Следва да се поддържа териториалното и социалното сближаване и като се има предвид, че държавите-членки могат да адаптират някои специфични аспекти на услугата към местното търсене чрез използване на гъвкавия подход, предвиден в Директива 97/67/ЕО, уместно е да се запази изцяло универсалната услуга и свързаните с нея изисквания за качеството, посочени в Директива 97/67/ЕО. Уместно е да се изясни, в съответствие със съществуващата практика, че държавите-членки следва да осигурят събиране и доставяне на пощенските пратки само в работните дни от седмицата, които не са обявени за празници по националното законодателство. За да се гарантира, че отварянето на пазара продължава да е от полза за всички ползватели, по-специално за потребителите и малките и средните предприятия, държавите-членки следва да наблюдават и осъществяват надзор върху развитието на пазара. Те следва да вземат подходящи регулаторни мерки, предвидени в Директива 97/67/ЕО, за да гарантират, че достъпът до пощенски услуги ще продължи да задоволява потребностите на ползвателите, включително чрез гарантиране, където е уместно, на минимален брой услуги в една и съща точка за достъп, и по-специално че е налице подходяща гъстота на точките за достъп до пощенски услуги в селски и отдалечени райони.
- (21) Универсалната услуга гарантира по принцип едно събиране и едно доставяне до дома или помещенията на всяко физическо или юридическо лице всеки работен ден, дори в отдалечени или слаборазвити райони.
- (22) Предоставянето на висококачествени пощенски услуги съществено допринася за постигане на социално и териториално сближаване. По-специално електронната търговия предлага нови възможности за отдалечените и слаборазвити райони да участват в икономическия живот, за което предоставянето на добри пощенски услуги е важна предпоставка.
- (23) Директива 97/67/ЕО установява предпочитание за предоставянето на универсална услуга чрез определянето на доставчици на универсална услуга. Държавите-членки могат да изискват универсалната услуга да се предоставя по цялата национална територия. По-голямата конкуренция и избор означават, че на държавите-членки следва да бъде дадена допълнителна възможност да проявяват гъвкавост при определяне на най-ефективния и подходящ механизъм за гарантиране наличието на универсалната услуга, като същевременно се зачитат принципите за обективност, прозрачност, недопускане на дискриминация, пропорционалност и минимално нарушаване на пазарните правила, необходими за гарантиране на свободното предоставяне на пощенски услуги на вътрешния пазар. Държавите-членки могат да прилагат една или съчетание от следните възможности: предоставянето на универсална услуга чрез пазарни механизми, определянето на едно или няколко предприятия за предоставяне на различни елементи на универсалната услуга или за покриване на различни части от територията и възлагането на обществени поръчки за услуги.

В случай че държава-членка реши да определи едно или повече предприятия за предоставяне на универсалната услуга или за предоставяне на различните елементи на универсалната услуга, трябва да се гарантира, че изискванията за качество по отношение на универсалната услуга са наложени на доставчиците на универсалната услуга по прозрачен и пропорционален начин. Когато държава-членка определи повече от едно предприятие, тя следва да гарантира, че не се дублират задълженията, свързани с универсалната услуга.

- (24) Важно е ползвателите да бъдат напълно информирани за предоставяните универсални услуги и доставчиците на пощенски услуги да бъдат информирани за правата и задълженията на доставчика (доставчиците) на универсална услуга. Държавите-членки следва да гарантират, че ползвателите остават напълно информирани относно характеристиките и достъпността на конкретно предоставяните услуги. Държавите-членки следва да гарантират, че цялата тази информация е достъпна. При все това е уместно, в съответствие с по-голямата гъвкавост, предвидена в полза на държавите-членки, да се гарантира предоставянето на универсалната услуга по начини, различаващи се от определянето на доставчик (доставчици) на универсална услуга, за да се даде на държавите-членки гъвкавостта да решават как тази информация следва да бъде предоставяна на обществеността.
- (25) Предвид проведените проучвания и с оглед на разгръщането на пълния потенциал на вътрешния пазар за пощенски услуги е уместно да се прекрати използването на резервирания сектор и специалните права като средство за гарантиране финансирането на универсалната услуга.
- (26) Външното финансиране на остатъчните нетни разходи за универсалната услуга може все пак да бъде необходимо за някои държави-членки. Поради това е уместно да бъдат изрично пояснени другите налични възможности, за да се осигури финансирането на универсалната услуга, доколкото това е необходимо и оправдано в достатъчна степен, като се остави свобода на избор на държавите-членки при определяне на механизмите на финансиране, които да използват. Тези възможности включват използването на процедури за възлагане на обществени поръчки, включително, както се предвижда в директивите за обществените поръчки, конкурентен диалог или процедури на договаряне със или без публикуването на обявление за обществена поръчка, и във всички случаи, в които задълженията за универсална услуга водят до нетни разходи за универсалната услуга и представляват несправедлива

тежест за определените доставчици на универсална услуга, обществени обезщетения и поделения на разходите между доставчиците на услуги и/или ползвателите по прозрачен начин чрез вноски в компенсационен фонд. Държавите-членки могат да използват други начини за финансиране, позволени от правото на Общността, такива като решаване, когато и ако е необходимо, печалбите, произтичащи от други дейности на доставчика (доставчиците) на универсална услуга извън обхвата на универсалната услуга, да се използват изцяло или отчасти за финансиране на нетните разходи за универсалната услуга, доколкото това е съвместимо с Договора. Без да се засяга задължението на държавите-членки да спазват правилата на Договора относно държавните помощи, включително конкретните изисквания за нотифициране в този контекст, държавите-членки могат да нотифицират Комисията за финансовите механизми, използвани за покриване на всички нетни разходи за универсалната услуга, което следва да се отразява в редовните доклади за прилагането на Директива 97/67/ЕО, които Комисията следва да представя на Европейския парламент и на Съвета.

- (27) От доставчиците на пощенски услуги може да се изиска да допринасят за финансирането на универсалната услуга в случаите, когато се предвижда компенсационен фонд. За да се определи от кои предприятия може да се изиска да направят вноски в компенсационен фонд, държавите-членки следва да отчетат дали услугите, предоставяни от тези предприятия, могат от гледна точка на ползвателя да се разглеждат като услуги, попадащи в обхвата на универсалната услуга, тъй като изглеждат взаимозаменяеми в достатъчна степен с универсалната услуга, като се вземат предвид характеристиките на услугите, включително характеристиките на добавената им стойност, както и предназначението и ценообразуването им. Не е необходимо тези услуги да покриват всички аспекти на универсалната услуга, като например ежедневна доставка или пълно национално покритие.
- (28) За да се спази принципът на пропорционалност при определяне на приноса, който следва да се даде към разходите за предоставяне на универсалната услуга в дадена държава-членка, изискван от предприятията, държавите-членки следва да използват прозрачни и недискриминационни критерии, такива като дела на тези предприятия в дейностите, попадащи в обхвата на универсалната услуга в държавата-членка. Държавите-членки могат да изискат от тези доставчици, от които се изисква да правят вноски в компенсационния фонд, да въведат подходяща отделна счетоводна отчетност, за да гарантират функционирането на фонда.

- (29) Принципите на прозрачност, недискриминация и пропорционалност, предвидени понастоящем в Директива 97/67/ЕО, следва да продължат да се прилагат към всеки механизъм за финансиране и всяко решение в тази област следва да се основава на прозрачни, обективни и проверими критерии. По-специално нетните разходи за универсалната услуга следва да се изчисляват под контрола на националния регулаторен орган като разликата между нетните разходи на определения доставчик на универсална услуга, когато работи със задължение за универсална услуга и когато не работи със задължение за универсална услуга. При изчисляването следва да се отчитат всички други относими елементи, включително всички пазарни ползи, натрупващи се за доставчик на пощенски услуги, определен да предоставя универсална услуга, правото на разумна печалба и стимули за ефикасност на разходите.
- (30) В случаите, когато държавите-членки решат да предоставят обществен достъп до допълнителни или допълващи услуги на своите национални територии, с изключение на услугите, свързани със задълженията за универсална услуга, определени в настоящата директива, като например изплащане на пенсии и доставяне на пощенски записи в селски райони, тези услуги не следва да бъдат обект на механизми за компенсация, изискващи вноски от конкретни предприятия. При необходимост държавите-членки могат да предоставят финансиране за такива допълнителни или допълващи услуги в съответствие с правилата на Договора относно държавните помощи. Освен по отношение на доставчика (доставчиците) на универсална услуга, общите разрешения не могат да бъдат обвързани със задължението за такива допълнителни услуги.
- (31) Уместно е на държавите-членки, които са се присъединили към Съюза след влизането в сила на Директива 2002/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 10 юни 2002 г. за изменение на Директива 97/67/ЕО относно по-нататъшното отваряне на пощенските услуги в Общността за конкуренция⁽¹⁾ и вероятно са били изправени пред съществени затруднения във връзка с гладкото приспособяване на пощенските си пазари, тъй като те по-късно са се присъединили към процеса на реформа на пощенските услуги, както и на някои държави-членки с малобройно население и ограничени географски размери, имащи специфични характеристики, които са особени за пощенските услуги, или с особено трудна топография, с голям брой острови, да се предостави възможността да отложат изпълнението на настоящата директивата за ограничен период от време, за да могат да продължат да резервират услуги за своя(ите) доставчик(ци) на универсалната услуга, при условие че бъде нотифицирана Комисията. Като се вземе предвид изключителният характер на тази възможност, уместно е също така в рамките на този ограничен период от време и за ограничен брой услуги да се позволи на онези държави-членки, които напълно са отворили пазарите си, да отказват на монополисти от друга държава-членка разрешение да работят на тяхна територия.
- (32) Комисията следва да предостави помощ на държавите-членки относно различните аспекти на изпълнение на настоящата директива, включително относно изчисляването на всички нетни разходи. Освен това сътрудничеството между националните регулаторни органи за продължаване на разработване на целеви ориентири и насоки в тази област следва да допринася за хармонизираното прилагане на настоящата директива.
- (33) На държавите-членки следва да се позволи да използват общи разрешения и индивидуални лицензи в случаите, когато това е оправдано и съобразено с преследваните цели. Въпреки това, както се подчертава в Третия доклад за прилагането на Директива 97/67/ЕО, изглежда е необходимо по-нататъшно хармонизиране на условията, които могат да бъдат въведени, за намаляване на неоправданите пречки пред предоставянето на услуги на вътрешния пазар. В този контекст държавите-членки могат например да разрешат на доставчиците на пощенски услуги да избират между задължението да предоставят услуга и да участват финансово в разходите за тази услуга, предоставяна от друг доставчик, но не следва повече да се допуска налагане едновременно на изискване за участие в механизъм за поделение на разходите и на задължение за универсална услуга или за качество, предназначени да служат на същата цел. Уместно е също да се поясни, че някои от разпоредбите относно издаването на общи разрешения и лицензиране следва да не се прилагат спрямо определените доставчици на универсална услуга.
- (34) В среда, в която няколко пощенски предприятия предоставят услуги в рамките на универсалната услуга, е уместно да се изиска от държавите-членки да преценят дали някои елементи на пощенската инфраструктура или някои услуги, обичайно предоставяни от доставчици на универсална услуга, не следва да станат достъпни за други оператори, предоставящи подобни услуги, за да се насърчава ефективна конкуренция и/или да се защитят всички ползватели, като се осигури общото качество на пощенските услуги. Когато има няколко доставчика на универсална услуга с регионални пощенски мрежи, държавите-членки следва да оценят и, ако е необходимо, да осигурят оперативната им съвместимост, за да се предотврати възникването на пречки пред бързото пренасяне на пощенските пратки. Предвид факта, че правното и пазарното положение на тези елементи или услуги е различно в отделните държави-членки, е уместно единствено да се изиска от държавите-членки да приемат информирано решение единствено относно необходимостта, обхвата и избора на регулаторен инструмент, когато това е уместно, относно поделянето на разходите. Настоящата разпоредба не засяга правото на държавите-членки да приемат мерки за гарантиране достъпа до пощенската мрежа при условията на прозрачност и недискриминация.

(¹) ОВ L 176, 5.7.2002 г., стр. 21.

- (35) Държавите-членки следва да гарантират, че при обработката на лични данни съгласно Директива 97/67/ЕО доставчиците на пощенски услуги прилагат общностните и националните разпоредби относно защитата на личните данни, по-специално разпоредбите, установени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни ⁽¹⁾.
- (36) Разпоредбите на настоящата директива не следва да засягат националните разпоредби, уреждащи условията за отчуждаване при организиране предоставянето на универсалната услуга.
- (37) Предвид значението на пощенските услуги за незрящите и слабовиждащите лица е уместно да се потвърди, че отварянето на пазара не следва да пречи продължаването на предоставянето от доставчика (доставчиците) на универсалната услуга на някои безплатни услуги за незрящи и слабовиждащи лица, въведено от държавите-членки в съответствие с приложимите международни задължения.
- (38) В напълно конкурентна среда е важно както за финансовото равновесие на универсалната услуга, така и за ограничаване на изкривяването на пазара отклонения от принципа, че цените отразяват обичайните търговски условия и разходи да се допускат само за защита на обществените интереси. Тази цел следва да бъде постигната, като на държавите-членки продължава да се разрешава да поддържат единни тарифи за единични пощенски пратки — услугата, която най-често се използва от потребителите, включително от малките и средните предприятия. Държавите-членки могат също да поддържат единна тарифа за някои други пощенски пратки, например вестници и книги, за защита на обществените интереси, като достъп до култура, гарантиране на участието в демократичното общество (свобода на печата) или регионално и социално сближаване.
- (39) За предоставяне на услуги на всички ползватели, включително предприятия, експедитори на едро или лица, групиращи пощата на различни ползватели, доставчиците на универсална услуга могат да упражняват по-голяма гъвкавост по отношение на цените съобразно принципа за ориентиране на цените според разходите. Тарифите следва да отчитат разходите, избегнати в сравнение със стандартната услуга, обхващаща пълната гама от предлаганите характеристики на услугите по събиране, сортиране, пренасяне и доставка на индивидуални пощенски пратки.
- (40) С оглед на националните особености, свързани с регулирането на условията, при които доставчикът на универсална услуга, на който е възложено, трябва да действа в изцяло конкурентна среда, е уместно на държавите-членки да се предостави свободата да определят най-добрите начини за контрол на кръстосаното субсидиране.
- (41) С оглед на прехода към напълно конкурентен пазар и за да се предотврати негативно влияние на кръстосаното субсидиране върху конкуренцията, е уместно да се запази изискването към държавите-членки да оставят в сила задължението за доставчиците на универсалната услуга да водят отделно и прозрачно счетоводство, като се правят необходимите адаптации.
- Посоченото задължение следва да предостави на националните регулаторни органи, органите по защита на конкуренцията и Комисията необходимата информация за вземане на решения, свързани с универсалната услуга, и за контрола на справедливите пазарни условия, докато конкуренцията стане ефективна. Сътрудничеството между националните регулаторни органи за продължаване на разработването на целеви ориентири и насоки в тази област следва да допринася за хармонизираното прилагане на тези правила.
- Поддържането на отделно и прозрачно счетоводство следва да предостави на държавите-членки и на техните национални регулаторни органи достатъчно подробна счетоводна информация, за да:
- вземат решения по отношение на универсалната услуга,
 - бъде използвана като база за определяне дали задълженията за универсалната услуга водят до нетни разходи и налагат несправедлива финансова тежест върху доставчика на универсална услуга,
 - гарантират, че тарифите, прилагани към универсалната услуга, съответстват на тарифните принципи, установени в настоящата директива,
 - гарантират спазване на принципите за определяне на крайните такси, установени в настоящата директива, както и
 - контролират справедливите пазарни условия, докато конкуренцията стане ефективна.

⁽¹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31. Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003.

- (42) В съответствие със съществуващите правила в други сектори на услугите и с оглед увеличаване на защитата на потребителите е уместно приложението на минималните принципи относно процедурите за оплаквания да се разшири отвъд доставчиците на универсалната услуга. С оглед увеличаване на ефективността на процедурите за разглеждане на оплаквания е уместно да се насърчи използването на процедури за извънсъдебно уреждане, както се посочва в Препоръка 98/257/ЕО на Комисията от 30 март 1998 г. относно принципите, прилагани за органите, отговорни за извънсъдебното уреждане на потребителски спорове ⁽¹⁾ и Препоръка 2001/310/ЕО на Комисията от 4 април 2001 г. относно принципите, прилагани за органите, участващи в извънсъдебното уреждане по взаимно съгласие на потребителски спорове ⁽²⁾. Интересите на потребителите биха били допълнително защитени чрез увеличена оперативна съвместимост на операторите в резултат на достъпа до някои елементи на инфраструктурата и услугите, както и чрез изискването за сътрудничество между националните регулаторни органи и органите за защита на потребителите.
- За да се запазят интересите на ползвателите в случай на кражба, загуба или повреда на пощенски пратки, държавите-членки следва, при наличие на основания за това, да въведат система за възстановяване на разходите и/или обезщетяване.
- (43) Директива 97/67/ЕО предвижда определени мерки да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽³⁾.
- (44) Решение 1999/468/ЕО беше изменено с Решение 2006/512/ЕО, което въведе процедурата по регулиране с контрол за приемането на мерки от общ характер, предназначени да изменят несъществени елементи на основния акт, приет в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора, включително чрез заличаването на някои елементи или допълване на акта с нови несъществени елементи.
- (45) По-конкретно Комисията следва да бъде овластена да приема мерки по отношение на бъдещо коригиране на стандартите за качество на услугите в съответствие с техническия прогрес или развитието на пазара, както и на стандартизираните условия за независим контрол на предоставянето, извършван от външни органи. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи от Директива 97/67/ЕО, включително чрез допълването ѝ с нови несъществени елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.
- (46) Комитетът, подпомагаш Комисията в съответствие с Директива 97/67/ЕО, следва да следи развитието на предоставянето на универсалната услуга в държавите-членки.
- (47) Ролята на националните регулаторни органи вероятно ще остане определяща, по-специално в тези държави-членки, в които все още трябва да бъде завършен преходът към конкуренция. В съответствие с принципа за разделение на регулаторни и оперативни функции държавите-членки следва да гарантират независимостта на националните регулаторни органи, като по този начин осигурят безпристрастност на техните решения. Изискването за независимост не засяга нито институционалната автономност и конституционните задължения на държавите-членки, нито принципа за неутралност по отношение на действащите в държавите-членки правила, уреждащи системата на собственост, установен в член 295 от Договора. Националните регулаторни органи следва да бъдат снабдени с всички необходими ресурси за изпълнението на техните задачи от гледна точка на персонал, експертни знания и финансови средства.
- (48) Предвид честото участие на различни национални органи в упражняването на регулаторни функции е уместно да се въведе прозрачност в разпределението на задачите и да се въведе изискване различните съответни органи, натоварени с регулирането на отрасъла, прилагането на правилата на конкуренцията и с въпроси на потребителите, да си сътрудничат с оглед гарантиране на ефективното изпълнение на техните задачи.
- (49) Всяка страна, която е адресат на решение на национален регулаторен орган, следва да има право на обжалване пред орган, който е независим от регулаторния орган. Този орган може да бъде и съд. Тази процедура по обжалване не засяга разделенията на компетенциите в рамките на националната съдебна система и правата на юридическите или физическите лица съгласно националното законодателство. До приключването на тези процедури е необходимо да се осигури временната валидност на решенията на националните регулаторни органи с цел да се гарантира правната и пазарната сигурност.

⁽¹⁾ ОВ L 115, 17.4.1998 г., стр. 31.

⁽²⁾ ОВ L 109, 19.4.2001 г., стр. 56.

⁽³⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. Решение, изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).

- (50) При изпълнение на задачите си съгласно Директива 96/67/ЕО националните регулаторни органи следва при необходимост да си сътрудничат с други регулаторни органи на държави-членки и с Комисията. Това би насърчило развитието на вътрешния пазар на пощенски услуги и би спомогнало за гарантиране на съгласувано прилагане във всички държави-членки на установените в директивата разпоредби, по-специално в области, в които националното законодателство по прилагане на общностното право предоставя на националните регулаторни органи значителни дискреционни правомощия при прилагането на съответните правила. Сътрудничеството може, *inter alia*, да се осъществи в рамките на комитета, подпомагащ Комисията в съответствие с директивата, или в рамките на група, включваща европейски регулаторни органи. Държавите-членки следва да решат кои органи са национални регулаторни органи за целите на директивата.
- (51) Националните регулаторни органи е необходимо да събират информация от участниците на пазара, за да изпълняват ефективно своите задачи. Исканията за информация следва да бъдат пропорционални и да не налагат прекомерна тежест върху предприятията. Възможно е да се наложи Комисията също да събира подобна информация, за да ѝ позволи да изпълнява задълженията си съгласно общностното право. Получателят на информацията следва да гарантира нейната поверителност в съответствие с действащите правила.
- (52) С оглед Европейският парламент и Съветът да бъдат постоянно информирани относно развитието във вътрешния пазар на пощенски услуги, Комисията следва редовно да представя доклади на тези институции относно прилагането на Директива 97/67/ЕО.
- (53) Настоящата директива не засяга трудовото право, тоест правните или договорните разпоредби, уреждащи условията на наемане на работа и условията на труд, включително здравословните и безопасни условия на труд, както и отношенията между работодатели и работници, които се прилагат от държавите-членки в съответствие с тяхното национално право, което е в съответствие с общностното право. Настоящата директива не засяга и националното законодателство в областта на социалната сигурност. При необходимост държавите-членки могат да отразят условията на труд в своите разрешителни процедури в съответствие с принципите за прозрачност и пропорционалност.
- (54) Държавите-членки следва да гарантират наличието на достатъчно точки за достъп, които да са съобразени с нуждите на ползвателите в селски и слабонаселени райони. Държавите-членки следва да гарантират подходяща гъстота на точките за достъп в тези райони, за да е изпълнено задължението за предоставяне на универсална услуга.
- (55) За запазване на регулаторната рамка на пощенския сектор следва да се заличи датата, на която изтича срокът на действие на Директива 97/67/ЕО. Всички разпоредби, които не се изменят с настоящата директива, продължават да се прилагат. Услугите, които държавите-членки могат да продължат да резервират по време на периода за въвеждане в изпълнение, са посочените в Директива 97/67/ЕО.
- (56) Тъй като целите на настоящата директива, а именно постигането на вътрешен пазар на пощенски услуги в Общността при гарантиране на еднакво равнище на универсални услуги за всички ползватели и установяване на хармонизирани принципи за регулиране на пощенските услуги, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и следователно, поради мащаба и последиците, могат да бъдат по-добре постигнати на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (57) Поради това Директива 97/67/ЕО следва да бъде съответно изменена.
- (58) Настоящата директива е съобразена с другите общностни актове относно услугите. В случай на противоречие между разпоредба на настоящата директива и разпоредба на друг общностен акт, и по-специално Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар⁽¹⁾, разпоредбите на настоящата директива имат предимство и се прилагат в пълна степен спрямо пощенския сектор.
- (59) Настоящата директива не засяга прилагането на правилата от Договора относно конкуренцията и свободата на предоставяне на услуги. Доколкото механизмите за финансиране на универсалната услуга включват помощ, отпусната от държава-членка, или държавна помощ под каквато и да е форма по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора, настоящата директива не засяга задължението на държавите-членки да спазват правилата на Договора относно държавните помощи.

(¹) ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36.

(60) В съответствие с точка 34 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество⁽¹⁾ държавите-членки се насърчават да съставят, за себе си и в интерес на Общността, собствени таблици, които да онагледяват възможно най-добре съответствието между настоящата директива и мерките за транспониране, и да направят тези таблици обществено достояние,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Директива 97/67/ЕО се изменя, както следва:

1. Член 1 се заменя със следното:

„Член 1

Настоящата директива установява общи правила относно:

- условията, уреждащи предоставянето на пощенски услуги,
- предоставянето на универсална пощенска услуга в рамките на Общността,
- финансирането на универсалните услуги при условия, които гарантират трайното предоставяне на тези услуги,
- тарифните принципи и прозрачността на счетоводството за предоставяне на универсална услуга,
- определянето на стандарти за качество за предоставяне на универсална услуга и въвеждането на система за гарантиране спазването на тези стандарти,
- хармонизирането на техническите стандарти,
- създаването на независими национални регулаторни органи.“

2. Член 2 се изменя, както следва:

а) точка 1 се заменя със следното:

„1. пощенски услуги: услуги, които включват събирането, сортирането, пренасянето и доставката на пощенските пратки“;

б) създава се следната точка:

„1а. доставчик на пощенски услуги: предприятие, което предоставя една или повече пощенски услуги“;

в) в точка 2 думите „обществена пощенска мрежа“ се заменят с „пощенска мрежа“;

г) точка 3 се заменя със следното:

„3. точки за достъп: физически съоръжения, включително пощенски кутии за обществено ползване, поставени на обществено място или в помещенията на доставчика(ците) на пощенска услуга, където пощенските пратки могат да се подават в пощенската мрежа от подателите“;

д) точка 4 се заменя със следното:

„4. събиране: дейността по събиране на пощенските пратки от доставчика на пощенски услуги“;

е) точка 6 се заменя със следното:

„6. пощенска пратка: адресирана пратка в окончателната форма, в която тя следва да бъде пренесена от доставчика на пощенски услуги. Освен кореспондентските пратки тези пратки още включват например книги, каталози, вестници, периодични издания и пощенски колети, съдържащи стоки със или без търговска стойност“;

ж) точка 8 се заличава;

з) точка 12 се заличава;

и) точка 13 се заменя със следното:

„13. доставчик на универсална услуга: обществен или частен доставчик на пощенски услуги, който предоставя универсална пощенска услуга или части от нея в държава-членка, за чиито идентификационни данни Комисията е нотифицирана в съответствие с член 4“;

⁽¹⁾ ОВ С 321, 31.12.2003 г., стр. 1.

й) точка 14 се заменя със следното:

„14. разрешения: всяко разрешение, установяващо специфични за пощенския сектор права и задължения и позволяващо на предприятията да предоставят пощенски услуги и, когато това е приложимо, да създават и/или експлоатират своите мрежи за предоставянето на такива услуги, под формата на „общо разрешение“ или на „индивидуален лиценз“, както са определени по-долу:

— „общо разрешение“: разрешение, което не изисква съответния доставчик на пощенска услуга да получи изрично решение от националния регулаторен орган, преди да упражни правата, произтичащи от разрешението, независимо дали е регулирано от „лиценз за категория“ или съгласно общото право или дали това регулиране изисква процедури по регистрация или деклариране,

— „индивидуален лиценз“: разрешение, предоставено от национален регулаторен орган и което дава на доставчика на пощенска услуга специфични права или подчинява дейностите на това предприятие на специфични задължения, ако е приложимо, допълващи общото разрешение, когато доставчикът на пощенски услуги няма право да упражнява съответните права до получаване на решението на националния регулаторен орган“;

к) точка 17 се заменя със следното:

„17. ползвател: всяко физическо или юридическо лице, което се ползва от предоставянето на пощенска услуга като подател или получател“;

л) точка 19 се заменя със следното:

„19. съществени изисквания: общи неикономически причини, които могат да накарат дадена държава-членка да наложи условия върху предоставянето на пощенски услуги. Тези причини са поверителността на кореспонденцията, сигурността на мрежата във връзка с пренасянето на опасни стоки, зачитането на трудовите условия, схемите за социална сигурност, установени със закони, подзаконови или административни разпоредби и/или по силата на колективно споразумение, договорено между националните социални партньори, в съответствие

с общностното и националното право и, където е обосновано, защитата на данни, опазването на околната среда и регионално планиране. Защитата на данни може да включва защита на личните данни, поверителността на предаваната или съхраняваната информация и защита на неприкосновеността“;

м) добавя се следната точка:

„20. услуги, предоставяни по тарифа за единични пратки: пощенски услуги, за които тарифата е установена в общите условия на доставчика(ците) на универсална услуга за единични пощенски пратки“.

3. Член 3 се изменя, както следва:

а) параграф 3, първа алинея се заменя със следното:

„3. Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да осигурят, че универсалната услуга е гарантирана не по-малко от пег работни дни в седмицата, освен при извънредни обстоятелства или географски условия, и че включва най-малко:

— едно събиране,

— едно доставяне до дома или помещенията на всяко физическо или юридическо лице или, по изключение — при определени от националния регулаторен орган условия — едно доставяне до подходящи съоръжения.“;

б) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Националните регулаторни органи могат да повишат ограничението за тегло на пощенските колетки в обхвата на универсалната услуга до не повече от 20 kg и могат да определят специални механизми за доставянето на тези колетки от врата до врата.

Независимо от определеното от дадена държава-членка ограничение за тегло на пощенските колетки в обхвата на универсалната услуга, държавите-членки гарантират, че пощенските колетки с тегло до 20 kg, получени от други държави-членки, се доставят в рамките на тяхната територия.“;

в) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Минималните и максималните размери на въпросните пощенски пратки са установените в съответните разпоредби, приети от Всемирния пощенски съюз“.

4. Член 4 се заменя със следното:

„Член 4

1. Всяка държава-членка осигурява предоставянето на универсалната услуга да бъде гарантирано и нотифицира Комисията за стъпките, които е предприела за изпълнението на това задължение. Комитетът, посочен в член 21, се информира за установените от държавите-членки мерки за осигуряване на универсалната услуга.

2. Държавите-членки могат да определят едно или повече предприятия за доставчици на универсалната услуга, така че да се покрие цялата територия на страната. Държавите-членки могат да определят различни предприятия за предоставяне на различни елементи от универсалната услуга и/или за обхващане на различни части от националната територия. В такива случаи държавите-членки определят, в съответствие с общостното право, техните права и задължения и публикуват същите тези права и задължения. По специално държавите-членки предприемат мерки, за да гарантират, че условията, съгласно които се възлага осъществяването на универсални услуги, се основават на принципите на прозрачност, недискриминация и пропорционалност, като по този начин се гарантира непрекъснатостта на предоставянето на универсална услуга, отчитайки важната роля, която тя играе за социалното и териториалното сближаване.

Държавите-членки нотифицират на Комисията идентификационните данни на определения(те) от тях доставчик(ци) на универсална услуга. Определянето на доставчик на универсална услуга подлежи на периодично преразглеждане и проверки по отношение на условията и принципите, установени в настоящия член. Държавите-членки обаче гарантират, че продължителността на периода на определяне е достатъчен за осигуряване на възвръщаемост на инвестициите“.

5. Член 5, параграф 2 се заменя със следното:

„2. Разпоредбите на параграф 1 не изключват мерките, които държавите-членки вземат в съответствие с отнасящите се до обществения интерес изисквания, признати от

Договора, по-специално членове 30 и 46 от него, които се отнасят, *inter alia*, до обществения морал, обществената сигурност, включително наказателните разследвания, и обществения ред“.

6. Член 6 се заменя със следното:

„Член 6

Държавите-членки предприемат стъпки да гарантират, че на ползвателите и доставчиците на пощенски услуги редовно се предоставя достатъчно подробна и актуализирана информация от доставчика(ците) на универсалната услуга относно характеристиките на предлаганата универсална услуга, и по-специално за общите условия на достъп до тези услуги, както и за цените и стандартите за качество. Тази информация се публикува по подходящ начин.

Държавите-членки информират Комисията за начините, по които информацията, подлежаща на публикуване в съответствие с първия параграф, се прави достъпна“.

7. Заглавието на глава 3 се заменя със следното:

„**Финансиране на универсални услуги**“.

8. Член 7 се заменя със следното:

„Член 7

1. Държавите-членки не предоставят и не запазват в сила изключителни или специални права за установяването и предоставянето на пощенски услуги. Държавите-членки могат да финансират предоставянето на универсални услуги чрез едно или няколко от средствата, предвидени в параграфи 2, 3 и 4, или чрез каквито и да е други средства, съвместими с Договора.

2. Държавите-членки могат да гарантират предоставянето на универсални услуги чрез възлагане на такива услуги в съответствие с приложимите правила и разпоредби за обществените поръчки, включително както е предвидено в Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (*), конкурентен диалог или процедури на договаряне със или без публикуване на обявление за обществена поръчка.

3. Когато държава-членка установи, че задълженията за универсална услуга, предвидени в настоящата директива, водят до нетни разходи, изчислени съобразно приложение I, и представляват несправедлива финансова тежест за доставчика(ците) на универсалната услуга, същата може да въведе:

- а) механизъм за обезщетяване на засегнатото(ите) предприятие(я) за сметка на публични фондове; или
- б) механизъм за поделяне на нетните разходи за задълженията за универсална услуга между доставчици на услуги и/или ползватели.

4. Когато нетните разходи са поделени в съответствие с параграф 3, буква б), държавите-членки могат да създадат компенсационен фонд, който може да се финансира от доставчици на услуги и/или от ползвателски такси и се управлява за тази цел от орган, независим от бенефициера или бенефициерите. Държавите-членки могат да обвържат предоставянето на разрешения на доставчиците на услуги съгласно член 9, параграф 2 със задължение за финансова вноска във въпросния фонд или с изпълнението на задълженията за универсална услуга. Определените в член 3 задължения на доставчика(ците) на универсална услуга за предоставяне на универсалната услуга могат да се финансират по този начин.

5. Държавите-членки гарантират, че принципите на прозрачност, недискриминация и пропорционалност се спазват при създаването на компенсационния фонд и при определянето на размера на финансовите вноски, посочени в параграфи 3 и 4. Взетите в съответствие с параграфи 3 и 4 решения се основават на обективни и проверими критерии и се огласяват публично.

(*) ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2006/97/ЕО на Съвета (ОВ L 363, 20.12.2006 г., стр. 107).“

9. Заглавието на глава 4 се заменя със следното:

„Условия, уреждащи предоставянето на пощенски услуги и достъпа до мрежата“.

10. Член 9 се заменя със следното:

„Член 9

1. За услуги, които попадат извън обхвата на универсалната услуга, държавите-членки могат да въведат общи разрешения, доколкото това е необходимо за гарантиране спазването на съществените изисквания.

2. По отношение на услугите, които попадат в обхвата на универсалната услуга, държавите-членки могат да въведат разрешителни процедури, включително индивидуални лицензи, доколкото това е необходимо за гарантиране спазването на съществените изисквания и за гарантиране предоставянето на универсалната услуга.

Предоставянето на разрешения може:

— да се обвърже със задължения за универсална услуга,

— ако е необходимо и обосновано, да наложи изисквания относно качеството, достъпността и изпълнението на съответните услуги,

— когато е уместно, да се обвърже със задължение за финансова вноска за посочените в член 7 механизми за поделяне на разходите, ако предоставянето на универсалната услуга е свързано с нетен разход и представлява несправедлива тежест за доставчика(ците) на универсалната услуга, определен(и) съгласно член 4,

— когато е уместно, да се обвърже със задължение за финансова вноска за покриване на оперативните разходи на националния регулаторен орган, посочени в член 22,

— когато е уместно, да се обвърже със или да наложи задължение за спазване на установените от националното законодателство условия на труд.

Задълженията и изискванията, посочени в първото тире и в член 3, могат да се налагат само на определените доставчици на универсална услуга.

Освен по отношение на предприятията, определени за доставчици на универсална услуга в съответствие с член 4, разрешенията не могат:

— да се ограничават по брой,

- за едни и същи елементи от универсалната услуга или части от националната територия да налагат задължения за универсална услуга и, едновременно с тях, финансови вноски в механизъм за поделяне на разходите,
- да дублират изисквания, приложими за предприятията по силата на друго национално законодателство, което е неспецифично за отрасъла,
- да налагат технически или оперативни условия, различни от необходимите за изпълнение на задълженията от настоящата директива.

3. Процедурите, задълженията и изискванията, посочени в параграфи 1 и 2, са прозрачни, достъпни, недискриминационни, пропорционални, точни и недвусмислени, предварително оповестени и основани на обективни критерии. Държавите-членки гарантират, че причините, поради които едно разрешение е изцяло или частично отказано или отнето, са съобщени на заявителя, както и установяват процедура за обжалване“.

11. Параграф 1 от член 10 се заменя със следното:

„1. Европейският парламент и Съветът по предложение на Комисията и въз основа на член 47, параграф 2 и членове 55 и 95 от Договора приемат необходимите мерки за хармонизирането на процедурите, посочени в член 9, уреждащи търговското предоставяне на пощенски услуги на обществеността“.

12. Член 11 се заменя със следното:

„Член 11

Европейският парламент и Съветът по предложение на Комисията и въз основа на член 47, параграф 2 и членове 55 и 95 от Договора приемат съответните мерки за хармонизиране, които са необходими за гарантиране на ползвателите и доставчика(ците) на пощенски услуги на достъп до пощенската мрежа, при прозрачни и недискриминационни условия“.

13. Създава се следният член:

„Член 11а

Когато е необходимо да се защити интересът на ползвателите и/или да се насърчи ефективната конкуренция и с оглед на националните условия и националното законодателство, държавите-членки гарантират наличието на прозрачни, недискриминационни условия за достъп до елементи от пощенската инфраструктура или услугите, предоставяни в рамките на универсалната услуга, като системата на пощенските кодове, адресната база данни, пощенските кутии в пощенските служби, пощенските кутии за доставяне, информацията за промяна на адреса, услугата за пренасочване и услугата за връщане на пратката на подателя. Настоящата разпоредба не засяга правото на държавите-членки да приемат мерки за гарантиране на достъп до пощенската мрежа при прозрачни, пропорционални и недискриминационни условия“.

14. Член 12 се заменя със следното:

„Член 12

Държавите-членки предприемат стъпки, за да гарантират, че тарифите за всяка услуга, съставляваща част от универсалната услуга, са съобразени със следните принципи:

- цените са достъпни и трябва да са такива, че всички ползватели, независимо от географското си местоположение и с оглед на специфичните национални условия, да имат достъп до предоставяните услуги. Държавите-членки могат да запазят или въведат предоставянето на безплатна пощенска услуга за ползване от незрящи или слабовиждащи лица,
- цените са ориентирани според разходите и стимулират ефикасното предоставяне на универсалната услуга. Когато е наложително поради съображения от обществен интерес, държавите-членки могат да решат да се прилага единна тарифа на цялата им национална територия и/или презгранично за услугите, предоставяни по тарифа за единични пратки, както и за други пощенски пратки,
- прилагането на единна тарифа не изключва правото на доставчика(ците) на универсалната услуга да сключва(т) индивидуални ценови споразумения с ползватели,
- тарифите са прозрачни и недискриминационни,

— когато прилагат специални тарифи, например за услуги, предоставяни на предприятия, експедитори на едро или лица, групиращи пощата от различни ползватели, доставчиците на универсалната услуга прилагат принципите на прозрачност и недискриминация както по отношение на тарифите, така и по отношение на свързаните условия. Тарифите, наред със свързаните условия, се прилагат еднакво както в отношенията между различни трети страни, така и в отношенията между трети страни и доставчици на универсална услуга, предоставящи равностойни услуги. Всички такива тарифи са също достъпни за ползвателите, по-специално за индивидуалните ползватели и малките и средните предприятия, изпращащи поща при сходни условия“.

15. Член 14 се изменя, както следва:

а) параграфи 1, 2 и 3 се заменят със следното:

„1. Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че счетоводството на доставчиците на универсална услуга се води в съответствие с разпоредбите на настоящия член.

2. Доставчикът(ците) на универсална услуга в рамките на своята система за вътрешно счетоводство води(ят) отделни сметки с цел ясно разграничаване между отделните услуги и продуктите, които са част от универсалната услуга, и тези, които не са част от нея. Тази отделна счетоводна отчетност се използва като база, когато държавите-членки изчисляват нетните разходи за универсалната услуга. Такива системи за вътрешно счетоводство функционират на основата на системно прилагани и обективно обосновани принципи на разпределение на разходите.

3. Без да се засяга параграф 4, счетоводните системи, посочени в параграф 2, разпределят разходите по следния начин:

а) разходите, които могат да бъдат пряко отнесени към конкретна услуга или продукт, се начисляват като такива;

б) общите разходи, тоест разходите, които не могат да бъдат пряко отнесени към конкретна услуга или продукт, се разпределят, както следва:

i) винаги когато е възможно, общите разходи се разпределят въз основа на пряк анализ на произхода на самите разходи;

ii) когато прекият анализ не е възможен, категориите общи разходи се разпределят въз основа на непрякото им свързване към друга категория разходи или към друга група от категории разходи, които е възможно да бъдат пряко начислени или разпределени; непрякото свързване се основава на сравними структури на разходите;

iii) когато не могат да се намерят нито преки, нито косвени мерки за разпределяне на разходите, категорията разходи се разпределя въз основа на фактор за общо разпределяне, изчислен чрез съотношението между всички пряко или непряко начислени или разпределени разходи, от една страна, към всяка от универсалните услуги, и от друга страна, към другите услуги;

iv) общите разходи, необходими за предоставянето и на универсални, и на неуниверсални услуги, се разпределят съответно; към универсалните и неуниверсалните услуги следва да се прилагат едни и същи параметри на разходите.“;

б) параграф 8 се заменя със следното:

„8. Когато дадена държава-членка не е използвала механизъм за финансиране за предоставянето на универсална услуга, както е допустимо съгласно член 7, и ако националният регулаторен орган е уверен, че никой от определените доставчици на универсална услуга в тази държава-членка не получава държавно подпомагане в скрита или друга форма, както и че съществува ефективна конкуренция на пазара, националният регулаторен орган може да реши да не прилага изискванията на настоящия член.“;

в) добавят се следните параграфи:

„9. Настоящият член обаче може да се прилага за доставчика на универсална услуга, определен преди окончателната дата за пълното отваряне на пазара, доколкото няма друг(и) доставчик(ци) на универсална услуга, който(ито) да е(са) бил(и) определен(и). Националният регулаторен орган информира Комисията предварително за всяко подобно решение.

10. Държавите-членки могат да изискат от доставчиците на пощенски услуги, които са задължени да правят вноски в компенсационния фонд, да въведат подходяща отделна счетоводна отчетност, за да гарантират функционирането на фонда“.

16. Член 16 се изменя, както следва:

а) третият параграф, второ тире се заменя със следното:

„— Европейския парламент и Съвета — за презгранични услуги вътре в Общността (вж. приложение II). Всички бъдещи изменения на тези стандарти за съответствие с техническия прогрес или развитието на пазара се правят в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 21, параграф 2“;

б) четвъртият параграф се заменя със следното:

„Независим контрол на резултатите се извършва поне веднъж годишно от външни органи, които нямат връзка с доставчиците на универсална услуга съгласно стандартизираните условия, които следва да се определят в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 21, параграф 2, и е предмет на доклади, публикувани поне веднъж годишно.“

17. В член 18 параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. В съответствие с член 16 стандартите за качество за презгранични услуги вътре в Общността са установени в приложение II.

2. Когато извънредни ситуации, свързани с инфраструктурата или с географските условия, налагат това, националните регулаторни органи могат да определят изключения от стандартите за качество, предвидени в приложение II. Когато националните регулаторни органи определят изключения по този начин, те незабавно нотифицират Комисията за това. Комисията представя годишен доклад за получените нотификации през предходните 12 месеца на комитета, посочен в член 21, за негова информация“.

18. Член 19 се заменя със следното:

„Член 19

1. Държавите-членки гарантират, че доставчиците на пощенски услуги осигуряват прозрачни, опростени и не скъпоструващи процедури за разглеждане на оплаквания от страна на ползвателите на пощенски услуги, поспециално в случаите на загуба, кражба, повреда или неспазване на стандартите за качество на услугата (включително процедури за установяване на отговорността в случаите, засягащи повече от един оператор), без да се засягат съответните международни и национални разпоредби по отношение на схемите за обезщетяване.

Държавите-членки приемат мерки, за да гарантират, че посочените в първа алинея процедури позволяват справедливо и бързо разрешаване на споровете, като предвиждат система за възстановяване на разходите и/или обезщетяване, когато това е оправдано.

Държавите-членки насърчават също така развитието на независими извънсъдебни схеми за разрешаване на спорове между доставчици на пощенски услуги и ползватели.

2. Без да се засягат другите възможности за обжалване или начини на обезщетяване съгласно националното и общностното законодателство, държавите-членки гарантират, че ползвателите, действащи самостоятелно или, когато националното право го позволява, съвместно с организациите, представляващи интересите на ползвателите и/или потребителите, могат да завеждат дела пред компетентния национален орган, когато подадени от ползватели оплаквания в предприятията, предоставящи пощенски услуги в рамките на универсалната услуга, не са били разрешени по задоволителен начин.

В съответствие с член 16 държавите-членки гарантират, че доставчиците на универсалната услуга и, ако е уместно, предприятията, предоставящи услуги в обхвата на универсалната услуга, публикуват заедно с годишния отчет за контрола на изпълнението и информация за броя на оплакванията и начина, по който те са били разрешени“.

19. Член 21 се заменя със следното:

„Член 21

1. Комисията се подпомага от комитет.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи от 1 до 4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него“.

20. Член 22 се заменя със следното:

„Член 22

1. Всяка държава-членка определя един или няколко национални регулаторни органи за пощенския отрасъл, които са правно отделени и функционално независими от пощенските оператори. Държавите-членки, които запазват собствеността си или контрола над доставчиците на пощенски услуги, гарантират ефективното структурно разделение на регулаторните функции от дейностите, свързани със собствеността или контрола.

Държавите-членки информират Комисията за националните регулаторни органи, които са определили за изпълнение на задачите, произтичащи от настоящата директива. Те публикуват задачите, които ще се изпълняват от националните регулаторни органи, в леснодостъпна форма, особено когато тези задачи са възложени на повече от един орган. Държавите-членки гарантират, когато е уместно, че между тези органи и националните органи, отговорни за прилагането на конкурентното право и правото за защита на потребителите, се осъществяват консултации и сътрудничество по въпроси от общ интерес.

2. Националните регулаторни органи имат за конкретна задача да гарантират изпълнението на задълженията, произтичащи от настоящата директива, по-специално чрез установяване на контролни и регулаторни процедури, гарантиращи предоставянето на универсалната услуга. Също така може да им бъде поверена и функцията за гарантиране на спазването на правилата за конкуренцията в пощенския отрасъл.

Националните регулаторни органи работят в тясно сътрудничество и си предоставят взаимна помощ с оглед улесняване прилагането на настоящата директива в рамките на съществуващите подходящи органи.

3. Държавите-членки гарантират наличието на ефективни механизми на национално равнище, съгласно които всеки ползвател или доставчик на пощенски услуги, засегнат от решение на национален регулаторен орган, има право да обжалва решението пред апелативен орган, който е независим от участващите страни. До приключване на обжалването решението на националния регулаторен орган остава в сила, освен ако апелативният орган не реши друго“.

21. Създава се следната глава:

„ГЛАВА 9а

Предоставяне на информация

Член 22а

1. Държавите-членки гарантират, че доставчиците на пощенски услуги предоставят, по-специално на националните регулаторни органи, цялата информация, включително финансова информация и информация относно предоставянето на универсалната услуга, по-конкретно за следните цели:

а) за да могат националните регулаторни органи да гарантират съгласуваност с разпоредбите на настоящата директива или с решенията, взети в съответствие с настоящата директива;

б) за ясно определени статистически цели.

2. Доставчиците на пощенски услуги предоставят своевременно такава информация при поискване и при условия на поверителност, когато това е необходимо, в рамките на сроковете и степента на изчерпателност на данните, изисквани от националния регулаторен орган. Изискваната от националния регулаторен орган информация е пропорционална на изпълнението на неговите задачи. Националният регулаторен орган обосновава искането си за информация.

3. Държавите-членки гарантират, че националните регулаторни органи предоставят при поискване от Комисията съответна и релевантна информация, която ѝ е необходима за осъществяване на произтичащите от настоящата директива задачи.

4. Когато националният регулаторен орган сметне дадена информация за поверителна в съответствие с общностните и националните правила за поверителност, Комисията и съответните национални регулаторни органи запазват тази поверителност“.

22. Член 23 се заменя със следното:

„Член 23

На всеки четири години, като първият път е не по-късно от 31 декември 2013 г., Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящата директива, включително съответна информация относно развитието на отрасъла, по-специално относно икономическите и социалните параметри, заетостта и технологичните аспекти, както и относно качеството на услугата. Докладът се придружава, когато е уместно, от предложения до Европейския парламент и до Съвета“.

23. Създава се следният член:

„Член 23а

Комисията предоставя на държавите-членки помощ за изпълнението на настоящата директива, включително за изчисляването на всички нетни разходи на универсалната услуга“.

24. Членове 24, 25, 26 и 27 се заличават.

25. Добавя се следният текст като приложение I:

„ПРИЛОЖЕНИЕ I

Ръководство за изчисляване на нетните разходи, ако има такива, на универсалната услуга

Част А: Определяне на задълженията за универсалната услуга

Задълженията за универсалната услуга се отнасят до задълженията, посочени в член 3, които държавата-членка налага на доставчик на пощенски услуги и които се отнасят до предоставянето на пощенска услуга на цялата територия на определен географски район, включително и, където се изисква, единни за този географски район цени за предоставяне на същата услуга или предоставяне на определени безплатни услуги на незрящи и слабовиждащи лица.

Тези задължения могат още да включват следното:

- брой дни за доставяне, надвишаващ установените в настоящата директива;
- достъпност на точките за достъп с оглед изпълнение на задълженията за универсална услуга;
- достъпност на тарифите за универсалната услуга;
- единни цени на универсалната услуга;
- предоставяне на определени безплатни услуги за незрящи и слабовиждащи лица.

Част Б: Изчисляване на нетните разходи

Националните регулаторни органи следва да вземат предвид всички начини за осигуряване на подходящи стимули за доставчиците на пощенски услуги (определени или не) да изпълняват задължението за универсалната услуга при ефикасни разходи.

Нетен разход за задълженията за универсална услуга е всеки разход, свързан със и необходим за дейностите по предос-

тавяне на универсална услуга. Нетните разходи за задълженията за универсална услуга се изчисляват като разлика между нетните разходи на определения доставчик на универсална услуга при работа със задължение за универсалната услуга и на същия доставчик на пощенска услуга при работа без задължение за универсална услуга.

При изчисляването се отчитат всички други относими елементи, включително натрупаните нематериални и пазарни ползи за доставчика на пощенски услуги, определен да предоставя универсална услуга, правото на разумна печалба и стимулирането на ефикасността на разходите;

Специално внимание следва да се обърне на правилната оценка на разходите, които всеки определен доставчик на универсална услуга би предпочел да избегне, ако не е обвързан със задължения за универсална услуга. При изчисляването на нетните разходи следва да се направи оценка на ползите, включително нематериалните ползи, за оператора на универсалната услуга.

Изчислението се основава на разходите, които могат да се отнесат към:

- i) елементите на идентифицираните услуги, които могат да бъдат предоставени единствено на загуба или при ценови условия, попадащи извън обичайните търговски стандарти. Тази категория може да включва елементи на услугата, сходни с услугите, определени в част А;
- ii) конкретните ползватели или групи ползватели, които при отчитане на разходите за предоставянето на дадената услуга, създадените приходи и всички уеднаквени цени, наложени от държавата-членка, могат да бъдат обслужени единствено на загуба или при ценови условия извън обичайните търговски стандарти.

В тази категория се включват онези ползватели или групи ползватели, които не биха били обслужвани от търговски оператор, който не е обвързан със задължението да предоставя универсална услуга.

Изчисляването на нетните разходи на конкретни аспекти на задълженията за универсална услуга следва да се извършва поотделно и по начин, при който се избягва двойното отчитане на каквито и да било преки или косвени ползи и разходи. Общият нетен разход за задълженията за универсална услуга се изчислява като сбор от нетните разходи, произтичащи от конкретните компоненти на задълженията за универсална услуга, като се отчитат и всички нематериални ползи. Отговорността за проверката на нетните разходи се поема от националния регулаторен орган. Доставчикът(ците) на универсална услуга сътрудничи(ат) на националния регулаторен орган за осъществяване на проверката на нетните разходи.

Част В: Възстановяване на нетни разходи за задълженията за универсална услуга

Възстановяването или финансирането на нетни разходи за задълженията за универсална услуга може да изисква определените доставчици на универсална услуга да бъдат компенсирани за услугите, които те предлагат при нетърговски условия. Тъй като такова компенсиране обхваща финансови трансфери, държавите-членки следва да гарантират, че те са извършени по обективен, прозрачен, недискриминационен и пропорционален начин. Това означава, че трансферите водят, доколкото е възможно, до минимално нарушаване на конкуренцията и ползвателското търсене.

Механизмът за поделяне на разходите, основаващ се на фонда, посочен в член 7, параграф 4, следва да използва прозрачен и неутрален механизъм за събиране на вноските, който не допуска двойно налагане на задължения — на входа и на изхода на предприятията.

Независимият орган, управляващ фонда, следва да отговаря за събирането на вноските от предприятията, за които е определено задължение да правят вноски за покриване на нетните разходи за задълженията за универсална услуга в държавата-членка, и да осъществява надзор върху трансфера на суми, дължими на предприятията, които имат право да получават плащания от фонда“.

26. Приложението става приложение II.

Член 2

1. Държавите-членки привеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 31 декември 2010 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Методите на това позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на техните закони, подзаконови и административни разпоредби с оглед прилагането на настоящата директива.

Член 3

1. Чрез дерогация от член 2 следните държави-членки могат да отложат изпълнението на настоящата директива до 31 декември 2012 г., за да продължат да резервират услуги за доставчика(ците) на универсалната услуга:

- Чешката република
- Гърция
- Кипър
- Латвия
- Литва
- Люксембург
- Унгария
- Малта
- Полша
- Румъния
- Словакия.

Тези държави-членки могат да решат да изпълнят настоящата директива на по-ранен етап.

2. Съответните държави-членки информират Комисията, като потвърждават намерението си да се възползват от посоченото в параграф 1 забавяне на изпълнението до 27 август 2008 г.

3. Държавите-членки, които премахват резервираните си сектори до 31 декември 2012 г., в периода между 1 януари 2011 г. и 31 декември 2012 г. могат да откажат да предоставят разрешението, предвидено в член 9, параграф 2 от Директива 97/67/ЕО, за услуги от обхвата на въпросния отменен резервиран сектор на пощенски оператори, предоставящи услуги от обхвата на универсалната услуга, както и на контролирани от тях дружества, на които е предоставен резервиран сектор в друга държава-членка.

Член 4

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 5

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 20 февруари 2008 година.

За Европейския парламент
Председател
H.-G. PÖTTERING

За Съвета
Председател
J. LENARČIČ